

http://www.luju.ro/amnistia-si-gratierea-prost-intelese-de-romani-profesorul-viorel-mihai-ciobanu-condamna-neimplicarea-parlamentului-si-presedintelui-in-decongestionarea-penitenciarelor-refuzul-de-a-legifera-ca-si-teama-de-a-acorda-gratieri-individuale-chiar-daca-tin-de-pu

AMNISTIA SI GRATIEREA, PROST INTELESE DE ROMANI - Profesorul Viorel Mihai Ciobanu condamna neimplicarea Parlamentului si Presedintelui in decongestionarea penitenciarelor: "Refuzul de a legifera, ca si teama de a acorda gratieri individuale, chiar daca tin de puterea discreționara a autoritatilor, nu sunt solutii specifice statului de drept si democratiei constitutionale"

Scris de L.J. | Data: 01.02.2016 16:17

De mai bine de zece ani, în România nu s-a mai dat încă lege de amnistie sau grațiere. Nici colectivă nici individuală. Și asta pentru că a avut grăa Traian Băsescu, după ce s-a amnistiat prietenii de la primărie, sa invenineze poporul roman ca nu este nevoie de niciun act de clemență. În pofda condamnărilor pe care le primim pe banda rulantă la CEDO pentru tratamente degradante și însumare în închisori și împotriva supraglomerării din penitenciare, scuzarea de procurarea DNA și diverse fundamentări privind aplicarea pedepșilor și raportul de mal administrare pe care scoțăm în trebură sa abia. Realitatea este una singură: an de an plătim sute de mii de euro, ca urmare a condamnărilor românești la CEDO, dar și a înțelegerilor amabile făcute în acord de detinuti cu Agenția Guvernamentală pentru evitarea altor condamnări, fara ca nici Parlamentul, nici Președintele României și nici ministrul Justiției sa manifeste voința necesară intrării în vigoare a noii norme UE în privința decongestionării penitenciarelor.

Reșor, fara a ne ține de această situație prin aplicarea unei legi de grațiere generală privind ultimii 3 ani de executare a pedepșilor. La noi există doar demagogie și o ezitare de neînțeles în aplica instituțiile noi create prin legea Codului, respectiv munca în folosul comunității și renunțarea la pedepșă, pretinzându-se ca dintr-un buget de sute de miliarde sa putem recupera destinați 2.700 de locuri (costurile de întreținere), fara sa ținem cont ca penitenciarele românești, în loc sa fie centre de reeducare, sunt adevărate școli de recidivare.

Acastă problema a fost analizată în detaliu de prof.univ.dr. Viorel Mihai Ciobanu (foto) care, într-un articol publicat pe site-ul luj.ro, bate obrazul autoritatilor pentru lipsa de reacție în ce privește Legea privind amnistia și grațierea, deși aceasta sa impune, ca urmare a supraglomerării penitenciarelor.

Într-un amplu eseu, prof.univ.dr. Viorel Mihai Ciobanu critică autoritățile ca nu folosesc prevederile oferite de lege pentru amnistia și grațiere de teama unor reacții negative.

În acest context, prof.univ.dr. Ciobanu sa întreabă dacă nu cumva, văzând ca autoritățile publice au putere de decizie în acest sens sau odată în fața unor presiuni, este nevoie sa ne întrebăm dacă reglementarea este corectă, "deoarece o lipsa de acțiune poate fi cel puțin la fel de gravă ca și o soluție discutabilă".

Esențial este, conform opiniei exprimate de prof.univ.dr. Viorel Mihai Ciobanu, sa se facă ceva, întrucât "refuzul de a legifera, ca și teama de a acorda grațieri individuale, chiar dacă tin de puterea discreționara a autoritatilor, nu sunt solutii specifice statului de drept și democratiei constitutionale".

Prezentăm în continuare pasajele din eseu prof.univ.dr. Viorel Mihai Ciobanu pe site-ul luj.ro:

*Prezentăm preliminar

Văcanta de Crăciun (înca noi nu am ajuns sa renunțăm la folosirea acestui cuvânt pentru desemnarea unei sarbători discutabile) ne-a prăbușit, cel puțin nouă, căbr care din motive obiective suntem mai sedentari, posibilitatea de a reflecta asupra unor probleme juridice care ne-au fost supuse atenției în ultima vreme. Am scris și publicat deja câteva pagini în legătura cu neconstituționalitatea a prevederilor art. 666 NCFPC, o problemă mai aproape de noi și de preocuparea de o viață, Dreptul procesului civil, și o critică reflexivă la o decizie a ICCJ, secția a II-a civilă, în legătura cu călăuzirea de atac a recursului în analiza împotriva hotărârii arbitrale, prin care am discutat împreună cu av. Cosmin Vasile o idee la care ne-am referit pe scurt în Revista de executare silită nr. 1/2015. O altă în ajutul Crăciunului – grațierea de către guvernatorul Californiei a condamnatului actor Robert Downey Jr., cel mai bine plătit actor al anului de la Hollywood, pentru o infracțiune comisă în anul 1998, împreună cu alți 91 de persoane, sau cum sa se integreze tradiționala de Crăciun – ne-a reamintit ca am un mult preocupat de încercarea de a înțelege care este sfera reacției negative cu privire la un proiect de lege referitor la amnistia/grațierea colectivă ca și a debații în Parlament, pe de o parte, și pe de altă parte, rețineră din ultima vreme a Președintelui țării de a acorda grațieri individuale, din din țipă de țipă nu am abordat această oportunitate. Este adevărat ca nu între timp procedurile noastre obținute și de aceea nu a avut o prioritate, dar întrebările au rămas în minte, au încercat să apară și documentare mai atentă și a rețineră. Dacă din nou au revenit în memoria din timpul studiilor și din primii ani de carieră didactice: în drept există unele "constricții" care sa negocieze în reglementarea din Constituție sau alte legi, indiferent de conținutul, de regimul public existent în un moment dat, Constituția și alte legi prevăd "șuruburi" nu numai pentru celastri, ci și în cazul autoritatilor publice, dar în cazul acestora, ele constituie atribuții, competențe și sa pună în legătura cu cele discutate – asta cum spun administrații – "competențe legitime" sau manifestarea abuzului discreționare. Neține șapacilor în drept constituțional, deși administrativ sau drept penal, am înțeles prin consultarea fostilor profesori și actuali colegi "prof. H. Popa, prof. J. Muraru, prof. C. Din Mitreștei" care mi-au indicat posibile lucruri care sa devină obiecte ale pe care le-am formulat, am efectuat și cercetări proprii, deconșteră o serie de lucruri și studii vechi, dar recente unele, și ne-am hotărât sa punem în pagini câteva reflecții, care biruințesit pot fi completate, adăncite sau chiar combinate. Importanți ni sa a parut, însa, sa nu ne lasăm "zăcații" de reacțiile exagerate și nefundamentate ale unor politicieni, parlamentari sau nu, mișcări politice sau tehnocrate, ambasadori străini în România, emisați străini, realizatori/jurnaliști ori formatori de opinie de profesie, ci sa putem reflecta în cunosștință de cauza ori sa ne spunem punctul de vedere pe baza unei documentări minime.

Anam ca a fost o puternică reacție negativă împotriva unor proiecte de legi de amnistia și grațiere colectivă, în perioada 2013-2015, din partea unor parlamentari – ceea ce este firesc într-o democrație, dar – îngrăditor – din partea unor ambasadori. Îndeosebi SUA, Franța, Marea Britanie, Germania, Olanda, Finlanda, ceea ce este împotriva practicilor diplomatice între țări care sa respecte regulile. Intervenția doamnei Victoria Nuland, adjunctul al secretarului de stat SUA pentru Europa și Euroasia, făcută în 14 ianuarie 2014, nu este atât de "energetică" pe cât a lăsat sa se înțeleagă presa, dar, în orice caz, a fost și ea neașteptată și contrară. A declarat ca nu între în procesele interne, dar ca poziția SUA a fost clar exprimată prin ambasada, iar domniei sale nu i este clar "care va fi traiectoria legii, dar ca important este sa existe o dezbateră adecvată și deschisă despre importanța transparenței și despre importanța statului de drept. Fără să fi avut momentul acesta în România, dacă am în jurul amnistia și grațiere de mal administrare și statul de drept sa fost respectat de către Jerry Brown, guvernatorul statului Californiei din SUA, care în ajutul Crăciunului, a grațiat nu mai puțin de 92 de persoane? Într-un jurnalism nu putem înțelege decât reșor: și în cazul în întrebăm care sunt regulile de procedură care fac ca în țările dezvoltate oamenii sa "învețe" de exemple cel puțin trei pași în Parlamentului, Comitetul de Victoria, puterea și opoziția la un loc, aproape toate media cu înveșit for cu loc, când nouă – sa responsabilizăm în drept diplomatic și consular – ni se pare ca o primă la Ministerul de Externe al României și în mai multe decizii acceptabile, deșgur, dacă nu a avea vreun mesaj scris sau verbal pe care ar trebui să prezinte din partea președintelui SUA, premerșorul ori președintele nostru.

În legătura cu grațierea individuală semnificativă recăzută de neînțelegere sunt și mai mari. Tot în luna decembrie, la începutul lunii, s-a comunicat ca președintele României, domnul Klaus Iohannis a respins cererile de grațiere individuală formulate de Monica Iacob-Ridzi și Gheorghe Moneșnicopșchi, ambii condamnați definitiv și aflați în executarea pedepșilor. Sa menționăm de la început ca nu i cunoaștem pe cei doi politicieni decât din știri media și ca noi nu înțelegem sa comitem greșelile care sa sa stabilească în viața sa și să nu pedepșele aplicabile. Menționăm doar ca în ambele cazuri s-au invocat motive de sănătate. În cazul doamnei Iacob-Ridzi sa existarea a doi copii cu sindromul Down. La data când s-a emis decizia respins, avuim o imagine mai completă, comunicata de către Administrația Prezidențială: președintele a respins în anul 2015 28 de cazuri formulate în luna de 1 ianuarie 2015 și în luna de 15 a primii 154 de cereri, din care: 129 au primit aviz negativ de la Ministerul Justiției, restul sunt în curs de analiză; din cele avizate negativ, 78 de cereri au fost respinse, iar restul sunt în curs de analiză la nivelul Administrației Prezidențiale.

O sa vedem înalta de ce prezenta importantă aceste prezicții preliminare. (...)

În loc de concluzii

Evoluția istorică demonstrează că în mod tradițional Domnitorul, Regele, autoritatea legiuitoare, varful puterii executive acordau, în funcție de etapa în care țara se afla, în anumite ocazii (ziua Regelui, Crăciun, Paște, ziua dictatorului, sărbătorirea națională, ieșirea din comunism, începerea sau încetarea mandatului președintelui etc.) amnistie sau grațiere individuală/colectivă.

In ultimul timp, deși dispozițiile constituționale sunt aceleași, s-a putut observa o reticență atât din partea Parlamentului, cât și a Președintelui României, lucru inexplicabil, în condițiile în care fiecare din cele două autorități au putere discreționară și pot lua decizii care să stă deoparte de politica penală a statului, și de condițiile de detenție și de supraaglomerare a penitenciarelor, de excluderea unor infracțiuni (cum ar fi cele de conștient, amor, viol, pedofilia etc.) și a unor condamnați (politicieni, miniștri, sau înr-un alt plan, războinici, persoane care nu au reparat prejudiciul etc.). Sigur că-a lungul timpului s-au făcut și grațieri persoanelor cu impact negativ foarte mare asupra societății civile, revocarea unui decret, soluție neconstituțională și nelegată grațiere de mai multe ori persoane implicate în mafia imobiliară etc.), dar această nu justifică reticenta de a ca să se poată desfășura de Constituție. Sigur, în cazul Președintelui, aprecierile subiective este mai pronunțată, ceea ce a dus și la afirmarea obamului Jacobo-Robert ca președinte, meșterul oștii, era o plimbare în boala de lașitate. Nu putem fi de acord cu o asemenea afirmație, mai sunt persoane fara copii și tineri sanabile la problema lor, dar ceea ce ne îngrijorează este totuși lipsa unor soluții favorabile. Adică chiar nimeni, astfel cum rezulta din comunicatul Administrației Prezidențiale din ianuarie 2016, nu s-a putut bucura de clementa Președintelui? Sigur că el nu este obligat să-și motiveze soluția, dar o transparență mai mare în adoptarea deciziilor nu ar fi deocădat benefică pentru imaginea sa de om rece, sec, calculat.

Am pornit în această cercetare, așa cum am arătat, departată de preocupările noastre obșnuite tocmai din dorința de a înțelege de unde provine această reticență a Parlamentului și a Președintelui României. După o documentare, am spus sincer, am ajuns la concluzia că numai teama de reacții negative, unor foarte virulente, lipsite de bun-simț și de bună-credință, pot duce la o astfel de reticență. Reacții care, așa cum am mai arătat, provin: justificat sau nu, din partea unor politicieni cinstiți și onști, ambasadori, jurnaliști, realizatori în media etc. Din moment ce două autorități publice de vârf din sistemul nostru constituțional au cedat în fața unor astfel de presiuni, suntem obligați să ne întrebăm dacă reglementarea este corectă, deoarece o lipsă de acțiune poate fi cel puțin la fel de gravă ca și o soluție discutabilă. Administrativii spun, pe bună dreptate, că legea recunoaște autorităților ambiul, competența, chiar discreționara, pentru a le exercita. Sau dacă soluțiile constituționale și legale nu sunt suficiente să le revizuiim și să le perfecționăm pentru a putea vorbi de atribuții funcționale. Am prezentat soluții din alte Constituții ale statelor din UE și am văzut că pot exista și condiționări (de ex. amnistia și grațierea nu poate avea mizați și membrii guvernelor regionale și comunitare – Belgia, amnistia se poate acorda numai pentru infracțiuni de natură politică, nu și pentru cele de drept comun – Grecia, unorii să care punctul de vedere al Curții Constituționale – Finlanda etc.).

Deci ceva trebuie făcut, refuzul de a legitima, ca și teama de a acordă grațieri individuală, chiar dacă tin de puterea discreționară a autorităților, nu sunt soluții specifice statului de drept și democrației constituționale.*

* [Amplu material în puteri este înregistrat aici](#)